

Y Pwyllgor Menter a Dysgu

EL(3) 19 – 09 (p1) : 30 Medi 2009

Y Pwyllgor Menter a Dysgu

Trawsnewid y Ddarpariaeth Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru

Diben

1 Mae'r papur hwn yn cyflwyno tystiolaeth i'r Pwyllgor Menter a Dysgu ar gyfer ei ymchwiliad i'r polisi a'r fframwaith ar gyfer *Trawsnewid y Ddarpariaeth Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru*¹. Mae'n amlinellu'r cynnydd sydd wedi'i wneud dros y deuddeng mis diwethaf wrth weithredu'r agenda gan amlinellu ymatebion i'r polisi oddi wrth Bartneriaethau Dysgu. Yn ogystal, mae'n crynhoi'r patrwm o ddarpariaeth sy'n ymddangos; y cymorth a ddarperir i randdeiliaid wrth ddatblygu cynigion trawsnewid; ac alinio ac integreiddio polisi ar draws Llywodraeth Cynulliad Cymru (LICC).

Cefndir

2. Mae tystiolaeth yn awgrymu fod y trefniadau cyfredol ar gyfer cyflenwi dysgu ôl-16 yn annhebygol o gynnal y trawsnewid dysgu sydd ei angen ar Gymru. Cydnabyddir hyn yn ein strategaeth cyflogaeth a sgiliau, *Sgiliau sy'n Gweithio i Gymru*, lle nodir bod trawsnewid sylfaenol yn y ddarpariaeth dysgu ôl-16 yn flaenoriaeth allweddol. Yn ein polisi, *Trawsnewid y Ddarpariaeth Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru*, fe awgrymwyd fframwaith cenedlaethol i gefnogi trawsnewid y rhwydwaith darparwyr yng Nghymru gan wahodd cynigion mewn ymateb i'r angen am newid. Gofynnwyd i ddarparwyr dysgu archwilio patrymau cyflenwi ac ystyried cynllunio tymor hirach gyda golwg ar y ddemograffeg ddisgynnol yng Nghymru a'r gostyngiad yn y nifer o bobl ifanc sy'n dechrau eu haddysg ar draws Cymru.
3. Roedd y polisi'n herio'r holl ddarparwyr addysg a hyfforddiant ôl-orfodol yng Nghymru i roi'r gorau i drefniadau traddodiadol, cul, sefydliadol a chynllunio darpariaeth ar y cyd; cyfeirio mwy o'r cyllid sydd ar gael at addysgu a dysgu a chefnogaeth i'r dysgwyr; a thrawsnewid y rhwydwaith o ddarparwyr er mwyn:
  - sicrhau bod ystod lawn o opsiynau dysgu ar gael i fyfyrwyr 14-19 mewn ffordd sy'n paratoi pobl ifanc ar gyfer yr amrediad llawn o lwybrau sydd ar agor iddynt²;
  - cael gwared ar ddyblygu darpariaeth yn ddiangen;
  - sicrhau mai rhagoriaeth, ar draws rhwydweithiau darparwyr, yw'r norm.

---

¹ Trawsnewid y Ddarpariaeth Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru, lansiwyd ym mis Medi 2008 – ar gael ar:

<http://wales.gov.uk/dcells/publications/publications/guidanceandinformation/deliveringskillsworkforwales/transformingprovisionwales?lang=en>

² Er enghraifft hybu cyrsiau STEM (gwyddoniaeth, technoleg, peirianwaith a mathemateg); darpariaeth alwedigaethol ac ieithoedd tramor modern.

4. Yng ngoleuni diwylliant ac ethos unigol rhannau o Gymru, cynlluniwyd y fframwaith trawsnewid i annog rhanddeiliaid i ddatblygu datrysiadau lleol i ddiwallu anghenion lleol yn hytrach nag un model i bawb ar draws Cymru. O ganlyniad, nid oedd y polisi yn rhagnodi un model penodol. Felly, er enghraifft mae'r fframwaith trawsnewid yn disgwyl bod systemau trydyddol yn cael eu datblygu ar draws Cymru ond nid yw'n rhagnodi y dylai hyn ddigwydd drwy greu sefydliadau trydyddol unigol nag unrhyw fodel sefydliadol penodol arall. Yn wir gellir sicrhau'r buddion drwy drefniadau sefydliadol newydd, neu drwy gydweithio cryfach rhwng sefydliadau cyfredol, yn ôl dewis y rhanddeiliaid lleol.
5. Disgwylir y bydd gweithredu'r polisi hwn yn cyflenwi buddion ar ffurf gwell effeithiolrwydd, effeithlonrwydd a hyblygrwydd cynyddol; mwy o rwydweithio traws-sector rhwng ac ar draws yr holl sectorau cyflenwi; uno Sefydliadau Addysg Bellach; a datblygu trefniadau trydyddol ôl-16.
6. Mae'r polisi trawsnewid yn ategu'r Mesur Dysgu a Sgiliau. Yn yr un modd mae'n anelu at ddarparu dewis ehangach i'r dysgwr, lleihau dyblygu darpariaeth yn ddiangen, ac annog dysgu ac addysgu o ansawdd uwch; ond mae'n gymwys ar gyfer pob darpariaeth ôl-16. Nid oes modd i un darparwr unigol ddiwallu'r amcanion hyn i gyd. O ganlyniad disgwylir i ddarparwyr sefydlu cydweithio effeithiol i danategu hawliau 14-19 ac uchafu tebygolrwydd canlyniadau dysgu llwyddiannus.

Patrwm y Ddarpariaeth

7. Ymatebodd rhanddeiliaid i'r polisi drwy gyflwyno, ym mis Ionawr a Mawrth 2009, cynigion amlinellol i weithredu'r trawsnewid. Ceir crynodeb o batrwm y ddarpariaeth sy'n ymddangos o'r cynigion hyn yn **Atodlen A**; ac mae rhai o'r rhain yn uchelgeisiol ac yn arwyddo newidiadau pellgyrhaeddol. Mae gan y datblygiadau a gynigir, os cânt eu gweithredu, y potensial i uchafu cyfleoedd i ddysgwyr, gwella ansawdd y profiad dysgu a datblygu'r sgiliau sydd eu hangen ar gyfer busnes. Mae'r cynigion yn cwmpasu pob ardal awdurdod lleol a sefydliad addysg bellach yng Nghymru ac yn manylu cyfeiriad y newid a ddewiswyd.
8. Mae'r cynigion yn ymrannu'n bum prif gategori. Datblygu consortia ysgol / sefydliad addysg bellach; cynigion i uno'r holl ddarpariaeth dysgu o fewn ardal ddaearyddol; uno colegau addysg bellach; aildrefnu ysgolion uwchradd a gynhelir â chysylltiadau ffurfiol â darparwyr dysgu eraill; a mentrau sectoraidd/sgiliau Cymru gyfan.
9. Mae Llywodraeth Cynulliad Cymru yn ymrwymedig i weithio mewn partneriaeth â phob awdurdod lleol, a'r holl ddarparwyr dysgu i sicrhau newid trawsnewidiol sylweddol yn llwyddiannus ar draws Cymru. Fodd bynnag bydd yr amserlenni gweithredu llawn yn amrywio yn unol â graddfa a gofynion adnoddau'r cynlluniau a bydd hefyd yn dibynnu ar yr angen am, a chanlyniadau, unrhyw drefniadau statudol. Serch hynny, disgwylir y dylai 60% o'r Partneriaethau Dysgu fod yn gweithredu modelau newid cymeradwy erbyn mis Medi 2010 gyda'r 40% arall yn weithredol erbyn mis Medi 2011.

10. Bydd y materion canlynol yn cael eu hystyried yn llawn wrth symud y newidiadau sy'n angenrheidiol i sicrhau gwelliannau sylweddol i ddysgwyr yn eu blaen.

Siâp y Ddarpariaeth

11. Mae nifer o'r cynigion yn arwyddo newid sylweddol yn y modd y cyflenwir dysgu³ ac o'r rhain mae nifer wedi'u datblygu'n sylweddol. Er enghraifft disgwylir y bydd yr uno rhwng Colegau Abertawe a Gorseinon a hefyd Cymdeithas Addysg y Gweithwyr a Choleg Harlech yn digwydd yn 2010, gyda'r uniadau eraill yn dilyn yn 2010-11. Yn amodol ar gynnal y broses statudol ar gyfer terfynu chweched dosbarth mewn ysgolion a'i chanlyniadau, mae Parth Dysgu arfaethedig Blaenau Gwent yn dod i ddiwedd y cyfnod datblygu ac yn ddiweddar cyflwynwyd Achos Busnes Amlinellol gan Bartneriaeth Dysgu Merthyr Tudful i sicrhau cymorth ar gyfer Ardal Ddysgu Merthyr.
12. Mae nifer o awdurdodau lleol yn canolbwyntio ar gynigion ar gyfer aildrefnu ysgolion uwchradd; gyda nifer o awdurdodau lleol yn nodi nad ydynt am gynnal y statws quo yn nhermau'r nifer o ysgolion uwchradd. Mae'r mwyafrif o awdurdodau lleol yn arwyddo ymrwymiad i gael gwared ar gynllunio a chyflenwi darpariaeth ôl-16 yn ynysig mewn ysgolion uwchradd 11-18 oed a gynhelir; ac mae APADGOS yn ystyried gweithgaredd i alinio aildrefnu ysgolion yn llwyr gyda thrawsnewid cyflenwi ôl-16.
13. Rhoddir lle amlwg i'r agenda sgiliau yn nifer o'r cynigion, gyda rhanddeiliaid yn awyddus i archwilio trefniadau ar gyfer gwella cyflenwi dysgu yn seiliedig ar waith.
14. Mae gan y cynigion i uno darpariaeth ôl-16 y potensial nid yn unig i yrru newid addysgol, ond hefyd adfywiad economaidd a chymdeithasol. Mae cynigion o'r fath yn arwyddo'r posibilrwydd o uchafu presenoldeb addysgol ac arweiniad strategol mewn ardal. Mae hyn yn benodol yn wir am ardal Blaenau'r Cymoedd lle mae gan gynlluniau trawsnewid Blaenau Gwent a Merthyr Tudful y potensial i wella cyfleoedd bywyd pobl ifanc yn ddramatig; gwella mynediad at addysg uwch a phellach; a chyflenwi'r sgiliau a'r hyder angenrheidiol i gymunedau wneud cyfraniad sylweddol i gymdeithas a gwaith.

Darpariaeth Cyfrwng Cymraeg

15. Caiff addysg cyfrwng Cymraeg, a gyflenwir mewn lleoliadau trefol a gwledig, ei hystyried yn llawn wrth gytuno ar gynlluniau trawsnewid lleol a sectoraidd. Er nad yw'r polisi yn rhagnodol yn nhermau'r model y gellir ei fabwysiadu, disgwylir i awdurdodau lleol a darparwyr dysgu eraill roi ystyriaeth i'r gofyniad i ddatblygu darpariaeth cyfrwng Cymraeg ymhellach yng nghyd-

---

Blaenau Gwent, Powys, Merthyr Tudful, Torfaen, Sir Gaerfyrddin, Ceredigion; ac uno Coleg y Bari a Choleg Glan Hafren; Colegau Gorseinon ac Abertawe, Colegau Glannau Dyfrdwy a Lllysfasi, gyda chysylltiadau ffurfiol â Choleg Iâl, CAG De a Choleg Harlech; Coleg Meirion Dwyfor a Choleg Llandrillo, gyda chysylltiadau â Phrifysgol Bangor

destun y Strategaeth Addysg Cyfrwng Cymraeg⁴ a'r Mesur Dysgu a Sgiliau (Cymru)⁵. Cydnabyddir y bydd hyn yn her sylweddol i rai awdurdodau lleol, yn enwedig mewn ardaloedd gwledig.

16. Aseswyd effaith posibl cynigion trawsnewid ar ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg yn llawn yn ystod gweithdrefnau arfarnu'r cynigion gan Swyddogion Llywodraeth y Cynulliad. Wrth i'r cynigion gael eu datblygu bydd Swyddogion Llywodraeth y Cynulliad yn sicrhau fod darparwyr ac awdurdodau lleol yn cymryd camau priodol i sicrhau gwelliannau yn y nifer a'r mathau o raglenni dysgu sydd ar gael drwy gyfrwng y Gymraeg.
17. Ymhellach, bwriad APADGOS yw sefydlu Fforymau Rhanbarthol ar gyfer darparwyr cyfrwng Cymraeg a dwyieithog sy'n gyfrifol am gyflenwi'r agendâu 14-19 a thrawsnewid. Mae un fforwm o'r fath eisoes wedi'i sefydlu yn y gogledd a bydd y ddau arall yn y de orllewin a'r de. Bydd pob fforwm yn cael ei arwain gan bwyllgor llywio fydd yn gynrychioliadol o ddarparwyr cyfrwng Cymraeg/dwyieithog yn y rhanbarth.
18. Bydd pwyllgor llywio pob Fforwm yn dynodi'r tasgau allweddol sydd angen eu cyflawni er mwyn cyflenwi darpariaeth cyfrwng Cymraeg/dwyieithog yn llwyddiannus yn eu hardaloedd penodedig mewn perthynas â'r agendâu 14-19 a thrawsnewid. Bydd y tasgau penodol yn amrywio yn ôl anghenion penodol eu rhanbarth. Nod cyffredinol pob Fforwm fydd hwyluso cydweithio ar draws ffiniau sirol rhwng darparwyr addysgol er mwyn cyflenwi gwell cyfleoedd i ddysgwyr o fewn y gyllideb sydd ar gael.
19. Ar hyn o bryd mae rhai darparwyr cyfrwng Cymraeg a dwyieithog yn gweithredu ar draws ffiniau sirol er mwyn cyflenwi'r agenda 14-19. Er bod partneriaethau llwyddiannus iawn ar hyn o bryd rhwng sefydliadau unigol â'i gilydd, mae datblygiadau traws-sirol yn fwy cyfyng ac ar hyn o bryd nid oes strwythurau ffurfiol i alluogi darparwyr i rannu gwybodaeth, adnabod arfer da na chydlynu cynllunio. Mae'r Fforymau Rhanbarthol 14-19 i ddarparwyr cyfrwng Cymraeg a dwyieithog yn gam hanfodol i hwyluso datblygu'r agenda 14-19 a thrawsnewid mewn perthynas â darpariaeth cyfrwng Cymraeg a dwyieithog.

Ardaloedd Gwledig

20. Mae Llywodraeth y Cynulliad yn cydnabod yr heriau penodol sydd yn anochel wrth ddarparu ystod lawn o ddarpariaeth mewn ardaloedd gwledig. Mae llawer o ddarparwyr dysgu yn wasgaredig ac mae hyn yn effeithio ar allu ysgolion a cholegau i gyflawni cydweithio buddiol yn rhwydd. Fodd bynnag, mae angen ehangu mynediad at ddarpariaeth mewn ardaloedd gwledig a sicrhau fod gan ddysgwyr gwledig gyfleoedd i symud ymlaen i addysg bellach ac uwch. Bydd APADGOS yn gweithio gyda darparwyr lleol i wella cyfleoedd dysgu ac annog mabwysiadu trefniadau cydweithredol ffurfiol fydd

---

⁴ Nod y Strategaeth Addysg Cyfrwng Cymraeg yw datblygu darpariaeth effeithiol o oedran meithrin i addysg bellach ac uwch, drwy ddatblygu a gwella cyfleoedd i bobl ifanc ddysgu drwy gyfrwng y Gymraeg, gan felly sicrhau fod y ddarpariaeth yn diwallu'r galw cynyddol am ddysgu drwy'r iaith.

⁵ Nod Mesur Dysgu a Sgiliau (Cymru) 2009 yw gyrru gweithrediad Llwybrau Dysgu 14-19. Mae'n esbonio ein hymagwedd at ddarpariaeth 14-19. Bydd y Mesur yn sicrhau bod dewis ehangach ar gael i rai 14-19 oed mewn ysgolion a cholegau.

er budd dysgwyr a chyflogwyr. Yn yr un modd, bydd pwyslais ar uchafu'r defnydd o ddatrysiadau Technoleg Gwybodaeth modern i gyflenwi darpariaeth mewn ardaloedd gwledig.

Darpariaeth Chweched Dosbarth mewn Ysgolion a Gynhelir

21. Mae hanner ardaloedd awdurdod lleol Cymru yn dymuno mabwysiadu ymagwedd at drawsnewid fydd yn cadw trefn, ethos a diwylliant chweched dosbarth mewn ysgolion a gynhelir a chyflenwi gwell effeithiolrwydd, effeithlonrwydd ac ymatebrwydd yn y ddarpariaeth ôl-16 drwy sefydlu cysylltiadau ffurfiol â sefydliadau addysg bellach lleol⁶. Byddai trefniadau o'r fath yn golygu cytundeb dan y ddau reoliad newydd: Rheoliadau Trefniadau Cydlafurio (Ysgolion a Gynhelir a Chyrff Addysg Bellach) (Cymru) 2008 a Rheoliadau Cydweithio rhwng Ysgolion a Gynhelir (Cymru) 2008. Mae'r trefniadau hyn yn ffurfiol ond yn wirfoddol ac yn darparu newid sylweddol o'r cydweithio llac ac anffurfiol cyfredol. Yn ogystal, bydd y Rheoliadau Ffederasiwn Ysgolion a Gynhelir, pan gânt eu cyflwyno, yn caniatáu i ysgolion ffederaleiddio dan un corff llywodraethu.
22. Os yw awdurdodau lleol yn cynnig uno'r holl ddarpariaeth dysgu, neu wella darpariaeth drwy aildrefnu, bydd angen iddynt ystyried eu cyfrifoldeb wrth gynllunio a chyflenwi llefydd mewn ysgolion, gan gynnwys y galw am ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg. Dylid ystyried y galw am lefydd mewn ysgolion ffydd hefyd.
23. Sefydlwyd grŵp tasg a gorffen i ystyried datblygu fframwaith cenedlaethol i arwain Partneriaethau Dysgu wrth sefydlu'r consortia cydweithredol hyn i wella effeithiolrwydd, effeithlonrwydd a hyblygrwydd wrth gyflenwi dysgu ôl-16. Bydd y grŵp yn ystyried: y trefniadau deddfwriaethol a gwirfoddol a fyddai'n cefnogi gweithio consortiwm llwyddiannus; cryfderau a gwendidau trefniadau consortia cyfredol; ac argymell fframwaith i arwain datblygiad cyson consortia fel bod y model yn gallu cyflenwi buddion tebyg i'r rheini a ddisgwylir drwy gyd-drefniadau mwy radical. Bydd y grŵp yn adrodd ym mis Tachwedd gydag argymhellion ynglŷn â'r ffordd orau i gyflawni datblygiadau consortia a bydd yn darparu canllawiau fframwaith ar gyfer cyfarwyddo rhanddeiliaid.
24. Yn olaf, mae cynlluniau nifer o awdurdodau lleol, colegau a phrifysgolion i drawsnewid darpariaeth addysg a hyfforddiant eisoes wedi'u datblygu'n sylweddol. Gallai'r datblygiadau sydd ar waith ers tro i greu campws dysgu i Flaenau Gwent ac aildrefnu arfaethedig addysg ôl-16 yn Nhorfaen gynnig cyfleoedd trawsnewidiol cynnar ar gyfer buddsoddiad cyfalaf gan Lywodraeth y Cynulliad. Ymhellach, disgwylir y bydd yr uno arfaethedig rhwng Coleg Meirion Dwyfor a Choleg Llandrillo; Coleg Glannau Dyfrdwy a Choleg Llysfasi; Coleg Abertawe a Choleg Gorseinon; a Choleg y Bari a Choleg Glan Hafren yn yr un modd yn derbyn buddsoddiad buan i gefnogi'r gweithredu. Mae pob un o'r cynigion hyn yn cynrychioli datblygu arferion gorau dan yr agenda

---

Y bwriad yw sefydlu trefniadau llywodraethu ar y cyd rhwng yr ysgolion, neu rhwng ysgolion a'r sefydliad(au) addysg bellach. Bydd y cydbwyllograu yn cael eu ffurfio yn bennaf o blith y cyrff llywodraethu perthnasol, ond argymhellir yn gryf yn y rheoliadau y dylid recriwtio aelodau annibynnol o'r pwyllgor. Byddai'r cyd-bwyllgor yn derbyn pwerau dirprwyedig i gynllunio cyflenwi dysgu ôl-16 ar gyfer y rhwydwaith.

trawsnewid a bydd taith y prosiectau 'llwybr carlam' hyn yn cael ei rhannu drwy Gymru, wrth iddynt gael eu gweithredu.

Adolygiad o Addysg Uwch

25. Mae'r Adolygiad o Addysg Uwch yng Nghymru wedi amlygu'r rôl bwysig y gall addysg bellach ei chwarae wrth gyflenwi a hyrwyddo addysg uwch yng Nghymru, fel y'i cyflwynwyd yn ddiweddar mewn papur i'r Pwyllgor Menter a Dysgu ar 2 Gorffennaf 2009. Mae'r agenda trawsnewid yn cyd-fynd yn llwyr â'r Adolygiad, gan ategu ei weledigaeth ar gyfer sector addysg uwch wirioneddol integredig, lle mae prifysgolion yn gweithio gyda'r llywodraeth, darparwyr addysg uwch eraill a cholegau addysg bellach, i gyflenwi buddion diriaethol i Gymru.
26. Mae angen ystyried ffurffweddiad darpariaeth dysgu yn y dyfodol yng nghydestun cymuned addysg uwch eang a gydlynol i Gymru, lle mae prifysgolion yn gweithio'n systematig gyda cholegau addysg bellach, cyflogwyr a'r Cynghorau Sgiliau i sicrhau bod mynediad at addysg uwch yn cael ei ddarparu'n eang gyda rhagoriaeth drwy Gymru. Mae darparu addysg uwch lleol a hyblyg yn hanfodol ar gyfer tanategu ein hymdrechion i ehangu mynediad a gwella lefelau sgiliau yng Nghymru.
27. Mae ymglymiad sefydliadau addysg uwch yn yr agenda trawsnewid yn hanfodol ar gyfer darparu llwybrau dilyniant i lefel 4 a hyfforddiant sgiliau uwch. Mae nifer o sefydliadau addysg uwch wedi bod yn chwaraewyr allweddol wrth ddatblygu cynlluniau trawsnewidiol cymhleth, er enghraifft Ardal Ddysgu Merthyr a Pharth Dysgu Blaenau Gwent. Mae'r ymagwedd hon i'w chanmol.
28. Cyfeiriodd yr Adolygiad Addysg Uwch hefyd yn benodol ar rôl bwysig Graddau Sylfaen a rôl sefydliadau addysg bellach wrth eu cyflenwi. Mae Llywodraeth y Cynulliad yn awyddus i hybu'r cymhwyster hwn a'i rôl bwysig wrth fynd i'r afael â sgiliau lefel technegydd a rheoli yng Nghymru. Awgrym yr Adolygiad yw mai pwysu bynnag sydd yn y sefyllfa orau i gynnig y lefel, natur ac ansawdd priodol o ddarpariaeth ddylai fod yn cyflenwi Graddau Sylfaen. Mae Llywodraeth y Cynulliad yn cefnogi'r ymagwedd hon yn llwyr ac eisoes yn gweithio i ddatblygu polisi strategol ar gyflenwi Graddau Sylfaen. Y nod yw adeiladu ar bartneriaethau cyfredol rhwng sefydliadau addysg bellach ac uwch, cyflogwyr a'r cynghorau sgiliau sector i ddatblygu Graddau Sylfaen gyda phwrpas cyflogaeth, a llwybrau dilyniant priodol at addysg uwch.
29. Mae ymglymiad sefydliadau addysg uwch â cholegau addysg bellach yn parhau yn allweddol i gyflenwi'r agenda trawsnewid ar draws Cymru. Er enghraifft, mae datblygiad y ddarpariaeth addysg uwch ym Mlaenau'r Cymoedd sydd wedi'i alinio â datblygiadau trawsnewid arfaethedig ym Mlaenau Gwent, Merthyr Tudful, Rhondda Cynon Taf a Thorfaen, yn gam mawr i'r ardal wrth ehangu mynediad a chodi'r sail sgiliau.

Adolygiad o Drefniadau Llywodraethu Sefydliadau Addysg Bellach yng Nghymru

30. Bwriad Llywodraeth y Cynulliad yw adolygu, ac os oes angen, diwygio trefniadau llywodraethu sefydliadau addysg bellach yng Nghymru. I'r perwyl hwn, sefydlwyd Grŵp Adolygu i ganfod sut i ddatblygu trefniadau i hybu gwell cydweithio, cydweithredu ac integreiddio rhwng ysgolion a sefydliadau addysg bellach drwy werthuso ac awgrymu newidiadau i'r trefniadau llywodraethu presennol.
31. Mae angen sicrhau fod y trefniadau llywodraethu ar gyfer ysgolion a sefydliadau addysg bellach yn berthnasol ac y gallant gyfrannu at ddatblygiad parhaus sector addysg bellach a chweched dosbarth lwyddiannus a bywiog. Dylai'r trefniadau hyn sicrhau fod ysgolion a sefydliadau addysg bellach yn gweithredu ar y cyd, a'u bod yn gwbl ymrwymedig i agenda Cymru gyfan o wella sgiliau, sicrhau fframwaith o ddarpariaeth lle gall yr holl ddysgwyr gael mynediad at gwricwlwm galwedigaethol ac academiaidd eang a pherthnasol; ehangu cyfranogiad i genedlaethau newydd o fyfyrwyr a sicrhau dilyniant i addysg uwch. Caiff y polisi Trawsnewid ei ystyried yng nghydestun telerau'r adolygiad, gan sicrhau ystyriaeth ddyledus i fodolau llywodraethu cyfredol a newydd a threfniadau gweithio ar y cyd.

Dysgu Seiliedig ar Waith

32. Bydd y cylch contractio nesaf ar gyfer rhaglenni olynu Dysgu Seiliedig ar Waith yn gosod y fframwaith ar gyfer trawsnewid y sector dysgu hon, gan ganolbwyntio ar y trefniadau fydd eu hangen er mwyn sicrhau bod dysgu yn cael ei gyflenwi i bobl ifanc ac oedolion. Bydd y broses o gontractio a'r trefniadau cyflenwi yn cael eu datblygu i sicrhau cwricwlwm eang o ansawdd uchel; er mwyn sicrhau integreiddio gwaith y sector hwn yn llawn â darparwyr dysgu eraill sydd ar hyn o bryd yn cynllunio ac yn gweithredu newid rhwydwaith yng ngoleuni'r polisiâu Trawsnewid a Llwybrau Dysgu 14-19.

Datblygu Cynaliadwy a Newid yn yr Hinsawdd

33. Wrth weithredu'r polisi Trawsnewid a datblygu'r cynigion a dderbyniwyd, y nod yw sicrhau nad yw'r trefniadau rhwydwaith yn cynyddu amser teithio at ddysgu yn ddiangen. Lle bo'n bosibl, dylai'r trefniadau rhwydwaith newydd fod yn niwtral o ran ôl troed carbon neu dylent ostwng yr ôl troed carbon. Ymhellach, bydd achosion busnes ar gyfer trawsnewid yn cael eu hasesu gyda golwg ar allyriadau carbon a rheoli teithio er mwyn sicrhau fod y dadansoddiad o opsiynau yn dangos ystyriaeth o'r effaith ar deithio dysgwyr yn ystod y dydd.
34. Caiff Dull Asesu Amgylcheddol y Sefydliad Ymchwil Adeiladu (BREEAM) ei ddefnyddio i asesu cynigion sydd angen buddsoddiad cyfalaf, gan sicrhau ystyriaeth lawn i arferion gorau mewn cynllunio a rheoli amgylcheddol.
35. Lle bo'n briodol, bydd Partneriaethau Dysgu yn cael eu hannog i archwilio'r defnydd o dechnolegau modern a'r defnydd o fynediad symudol ac o bell er mwyn gwella effeithlonrwydd, effeithiolrwydd a hyblygrwydd dysgu.

Cyllido Gweithredu Trawsnewid

36. Ni ddisgwylir i'r broses o weithredu'r newidiadau a gynigir mewn ymateb i'r polisi Trawsnewid fod yn gost-niwtral, a bydd angen gwariant i sicrhau newidiadau llwyddiannus i siâp, ffurf a rheolaeth cyflenwi dysgu ym mhob rhwydwaith.
37. Ni fydd angen cyllid refeniw parhaus ar y mwyafrif o gynigion; er enghraifft, os yw ysgolion a cholegau'n bwriadu gweithio'n ffurfiol mewn partneriaeth, mae trefniadau o'r fath yn debyg o fod yn gost-niwtral, neu angen buddsoddiad cymedrol ar y mwyafrif i sefydlu trefniadau llywodraethu cydweithredol⁷. Bydd angen cyllid i gynnal ymarferion diwydrwydd dyledus ar unrhyw newidiadau cymhleth, megis uniadau; a gydag integreiddio rhwydwaith llawn, bydd angen cyllid i gefnogi costau cynllunio ac adeiladu unrhyw adeiladau newydd. Disgwylir y bydd y costau refeniw yn gysylltiedig â gweithredu'r polisi Trawsnewid yn fforddiadwy o fewn cyllideb Buddsoddi Strategol APADGOS.
38. I'r cynigion hynny lle mae angen buddsoddiad cyfalaf ar gyfer gweithredu, mae'n bosibl y bydd cyllid ychwanegol ar gael o gyllidebau cyfalaf APADGOS. Bydd unrhyw waith o'r fath yn ychwanegol i hwnnw a wneir gan dîm rhaglen Cyfalaf Ysgolion ar gyfer y 21ain Ganrif APADGOS, ac yn ei ategu. Ymhellach, lle bydd cynlluniau ar gyfer gweithgaredd trawsnewid sylweddol, bydd buddsoddiad cyfalaf yn cael ei geisio oddi wrth y Gronfa Buddsoddi Cyfalaf Strategol.
39. Lle bydd angen buddsoddiad cyfalaf, bydd angen datblygu achosion busnes i gydymffurfio â gofynion Model Pum Achos Trysorlys EM, fydd yn sicrhau fod cyfleoedd buddsoddi yn cael eu huchafu. Bydd alinio amserlenni buddsoddi â chyllid cyfalaf sydd ar gael a gwireddu economïau graddfa yn y dyfodol yn nhermau caffael gweithgaredd cynllunio, cynllunio ac adeiladu, yn cael ei hwyluso drwy gysylltiadau clos ag Adran yr Economi a Thrafnidiaeth er mwyn sicrhau fod cyllid cyhoeddus yn cefnogi blaenoriaethau dysgu ac adfywio Llywodraeth y Cynulliad.
40. Mae nifer o brosiectau eisoes wedi nodi angen am fuddsoddi cyfalaf a bydd angen rhywfaint o gefnogaeth ar randdeiliaid wrth fynd i'r afael â'r elfen hon, gan gynnwys alinio buddsoddi ag unrhyw ofynion aildrefnu statudol; canfod ffynonellau cyllid a chyflwyno ceisiadau i APADGOS am gyfraniad cyllido. Mae swyddogion yn gweithio ar draws ystod o feysydd APADGOS i ddatblygu cynllun Buddsoddi Cyfalaf 10-15 mlynedd amlinellol ac yn cyfarfod â rhanddeiliaid y mae eu cynlluniau cychwynnol yn nodi angen am gyfalaf sylweddol er mwyn trafod y gweithgarwch.
41. Nid yw'r polisi Trawsnewid yn rhagnodol yn nhermau modelau penodol i'w mabwysiadu; ac roedd y protocolau yn gwahodd y darparwyr eu hunain i gytuno a chyflwyno cynigion ar gyfer newidiadau ôl-16 i APADGOS. Roedd y cynigion trawsnewid, a gyflwynwyd gan randdeiliaid yn gynharach yn 2009,

---

⁷ Sefydlwyd dan Reoliadau Trefniadau Cydlafurio (Ysgolion a Gynhelir a Chyrff Addysg Bellach) (Cymru) 2008

yn amlinellu cyfeiriad cynlluniau ardaloedd daearyddol neu sectorau penodol, gan nodi eu dewis fodel i'w ddatblygu. Mae'n debyg y bydd angen gwaith ymchwil a dichonolrwydd pellach i ddatblygu'r cynlluniau amlinellol hyn cyn ac yn ystod y broses weithredu.

42. Bydd datblygu cynlluniau gweithredu manwl, fydd yn cydymffurfio â gofynion Model Pum Achos y Trysorlys, yn datgelu'r graddau y bydd yr achos dros newid yn cael ei wneud yn nhermau gwelliannau i effeithiolrwydd, effeithlonrwydd a hyblygrwydd y dysgu. Disgwylir i'r Partneriaethau Dysgu gyflwyno'r cynlluniau manylach hyn i APADGOS ym mis Rhagfyr 2009.
43. Lle bo angen ymchwilio'r heriau sydd ymhlyg yng ngweithrediad newid trawsnewidiol drwy weithgaredd a gomisiynir yn ganolog, mae hyn yn cael ei drefnu er mwyn sicrhau canlyniadau o ansawdd uchel a chyflenwi'r gwerth gorau am arian. I'r perwyl hwn, pan fydd y cynlluniau trawsnewid manylach yn cael eu cyflwyno ym mis Rhagfyr 2009, bydd gwaith yn cael ei gomisiynu i ddadansoddi'n llawn y manteision y bydd pob model trawsnewid yn eu sicrhau yn nhermau effeithiolrwydd, effeithlonrwydd a hyblygrwydd cyflenwi. Ymhellach i ganlyniadau'r astudiaeth hon mae'n bosib y bydd angen arweiniad a chymorth ychwanegol i ganiatáu i randdeiliaid wireddu'r buddion y mae'n rhaid i newid trawsnewidiol eu cyflawni.

Llwyddiannau - Crynodeb o Ganlyniadau Blwyddyn 1

44. Nid oes unrhyw awdurdod lleol, ysgol uwchradd, coleg addysg bellach a darparwr dysgu seiliedig ar waith nad yw'n cael ei effeithio gan ofynion y polisi Trawsnewid ac yn gyffredinol mae'r polisi a'r fframwaith wedi cael derbyniad da ar draws y sectorau a thrwy Gymru gyfan.
45. Nodir tair lefel o ymateb:
  - lle mae'r rhanddeiliaid yn ymrwymedig i'r status quo ac yn gymharol anfodlon rhoi anghenion dysgwyr o flaen buddiannau sefydliadol, mae cyhoeddi'r polisi a'r fframwaith trawsnewid ar y lleiaf wedi ysgogi trafodaeth ac egin gynllunio ar gyfer gwella dulliau cyflenwi dysgu;
  - lle mae'r darparwyr a rheolwyr darparu wedi bod yn barod i fynd i'r afael â gwendidau cyflenwi a chymryd camau mwy radical i ymdrin â'r angen am newid, mae'r polisi wedi darparu fframwaith cenedlaethol o gefnogaeth a mynediad at adnodd refeniw i uchafu'r tebygrwydd o gyflawni canlyniadau llwyddiannus; ac
  - yn olaf, lle'r oedd cynlluniau lleol eisoes ar waith, mae'r polisi wedi ysgogi rhanddeiliaid i wneud cynnydd ac uchafu cyfleoedd buddsoddi.
46. Wedi dweud hynny, yn amlwg nid yw'r holl gynigion a chynlluniau lleol a sectoraidd wedi'u datblygu i'r un graddau. Er enghraifft mae nifer o awdurdodau lleol a darparwyr addysg bellach ac uwch wedi bod yn datblygu cynlluniau amlinellol ar gyfer newid dros nifer o flynyddoedd. Yma mae lansio'r polisi trawsnewid a chefnogaeth ddilynol swyddogion Llywodraeth y

Cynulliad wedi hwyluso ffocws cynllunio cydlynol; wedi helpu i sicrhau cyllid buddsoddi cyfalaf a chyflymu'r amserlen ar gyfer gweithredu'n llawn.

Y Camau Nesaf

47. Mewn achosion lle mae'r Partneriaethau Dysgu ar gyfnod cynnar yn eu datblygiad, gyda'r model cymeradwy yn syml i'w weithredu, ar y lleiaf dylid cyflwyno Cynlluniau Strategol Amlinellol i'w cymeradwyo a dylai gweithredu ddechrau erbyn mis Ionawr 2010. Nid oes fawr o amheuaeth fod angen cefnogaeth ar Bartneriaethau Dysgu ar gyfer datblygu cynlluniau newid ymhellach a'u gweithredu yn amserol. Er mwyn cynorthwyo â'r gweithredu bydd APADGOS yn sicrhau fod swyddog cyswllt yn cael ei enwebu i gynorthwyo pob Partneriaeth Dysgu i sicrhau gweithredu llawn.
48. Mewn achosion lle mae'r trefniadau yn fwy cymhleth, lle mae newid radical yn cael ei gynllunio a'i ddatblygu, mae amserlenni gweithredu unigol yn cael eu cytuno gyda'r Partneriaethau Dysgu. Bydd hyn yn sicrhau bod ystyriaeth yn cael ei rhoi i'r amser sydd ei angen ar gyfer datblygu achos cadarn dros newid, cynnal y gweithgaredd statudol perthnasol a chadarnhau cymorth cyllido i sicrhau gweithredu.
49. Er mwyn sicrhau gweithredu prosiectau a rhaglenni unigol yn llwyddiannus bydd angen cydlynu gweithgaredd ar draws APADGOS a sicrhau cysylltiadau ag Adrannau eraill sy'n gyfrifol am faterion megis datblygu economaidd, adfywio a llywodraeth leol.
50. Cynllunnir y bydd adroddiad statws, *Trawsnewid, Y Siwrnai*, yn cael ei gyhoeddi tua diwedd mis Hydref 2009; bydd hwn yn amlinellu'r cynnydd a wnaed yn ystod blwyddyn gyntaf y polisi. Bydd yn canolbwyntio ar sbarduno ac annog newid gan amlinellu gweithgaredd disgwylidig yn ystod y cyfnod dilynol o ddwy flynedd.
51. Ymhellach, er mwyn cynorthwyo rhanddeiliaid wrth gyflawni cynigion trawsnewid o fewn amserlen benodol, mae Cynhadledd Genedlaethol wedi'i threfnu ar gyfer 2 Rhagfyr 2009. Bydd hyn yn cynnig cyfle i'r Partneriaethau Dysgu ymgyswrtio â'r modelau trawsnewid gwahanol sy'n cael eu datblygu ar draws Cymru ac ystyried y gwersi a ddysgwyd gan y rheini sydd ymhellach ar hyd llwybr "trawsnewid". Mae gweithdai rhanbarthol yn cael eu trefnu ar gyfer mis Ionawr 2010 i ddarparu fforwm i drafod pryderon a heriau unigol; ac mae seminarau ar y gweill yn y gwanwyn i ddechrau ymdrin â datblygu cyfleoedd rhwydweithio rhanbarthol ymhellach, gan gynnwys arbenigeddau sectoraidd a chysylltiadau ag addysg uwch.
52. Bydd cymorth hefyd yn cael ei ddarparu i sicrhau fod sefydliadau unigol yn derbyn y rheidrwydd i rannu cyfrifoldeb am gyflenwi dysgu. Bydd y gweithgaredd yn cynnwys darparu cyllid grant i ddatblygu'r sail tystiolaeth dros newid ymhellach a chynnal arfarniad opsiynau llawn; cefnogaeth arbenigol gan swyddogion Llywodraeth y Cynulliad ar faterion megis llywodraethu, protocolau statudol yn ymwneud ag ad-drefnu ysgolion ac uniadau addysg bellach ac ati; a datblygu arweiniad pellach ar symud at

drefniadau llywodraethu ar y cyd i gynllunio'r holl gyflenwi ôl-16 lleol yn strategol.

53. Mae cysylltiadau hefyd yn cael eu creu i gysylltu gweithredu cynigion trawsnewid â gweithgaredd cydlynol i lywio aildrefnu pob darpariaeth ysgol; a chydgorffio'r buddsoddiad sydd ar gael drwy'r fenter Ysgolion ar gyfer y 21an Ganrif a rhaglen moderneiddio addysg bellach. Lle bo'n briodol, bydd hefyd nawdd a chymorth i ddatblygu cymwysiaid i'r Gronfa Buddsoddi Cyfalaf Strategol.
54. Mae cymorth ymgynghorol arbenigol wedi'i gomisiynu'n ddiweddar gan Lywodraeth y Cynulliad i gefnogi Partneriaethau Dysgu wrth ddatblygu achosion busnes i sicrhau buddsoddiad cyfalaf. Yn ogystal, mae rhaglen hyfforddi ar gyfer datblygu achos busnes Model Pum Achos Trysorlys EM ar gael i nifer sylweddol o awdurdodau lleol a cholegau addysg bellach.

Crynodeb

55. Ers i *Sgiliau sy'n Gweithio i Gymru* awgrymu'r angen i drawsnewid darpariaeth ôl-16 yng Nghymru, mae cynnydd sylweddol wedi'i wneud. Mae'r agenda wedi'i ddilyn drwy gyfuniad o fframwaith trawsnewid cenedlaethol, a lansiwyd yn 2008, a datblygu cynigion lleol. Mae'r cyfuniad hwn yn sicrhau fod amcanion cenedlaethol fel gwella dewis i'r dysgwyr, lleihau dyblygu a chydweithio mwy effeithiol yn cael eu gweithredu drwy gynigion sy'n sensitif i anghenion, daearyddiaeth ac amgylchedd lleol. Y nod, ledled Cymru, yw adeiladu ar y cynnydd at ragoriaeth gan ddarparwyr unigol a sicrhau fod addysg a hyfforddiant yn y dyfodol ar draws Cymru yn cael eu nodweddu gan ddarparwyr rhagorol yn gweithio gyda'i gilydd mewn rhwydweithiau rhagorol.
56. Mae awdurdodau lleol, sefydliadau addysg bellach a rhanddeiliaid lleol eraill wedi ymateb yn gadarnhaol i'r her trawsnewid drwy ddatblygu amrediad o gynigion. Mae'r rhain yn cael eu trafod ar hyn o bryd gyda'r rhai sy'n eu cynnig er mwyn gallu eu datblygu i greu cynigion manylach a'u gweithredu. Bydd y cynigion hyn yn arwain at dirwedd ôl-16 gwahanol iawn ar draws Cymru - tirwedd fydd yn ôl pob tebyg hefyd yn cael ei newid gan gynlluniau ad-drefnu ysgolion a chanlyniadau adolygiadau addysg uwch, llywodraethu addysg bellach a'r gwasanaethau gyrfaoedd.
57. Mae dysgwyr ôl-16 yn haeddu addysg a hyfforddiant o ansawdd uchel, cost-effeithiol a dewis cynhwysfawr o lwybrau at ddysgu pellach a chyflogaeth. Mae'r Mesur Dysgu a Sgiliau, *Sgiliau sy'n Gweithio i Gymru* a'r agenda ar gyfer newid mewn addysg uwch gyda'i gilydd yn cyflenwi'r canlyniad hwnnw drwy bartneriaeth trawsnewid tair ffordd rhwng Llywodraeth Cynulliad Cymru, awdurdodau lleol a darparwyr ar draws yr holl sectorau. Mae'r trawsnewid hwnnw'n hanfodol ar gyfer sicrhau bod gennym ni system addysg a hyfforddiant ar gyfer y dyfodol sy'n cwrdd ag anghenion yr economi, yn diwallu gobeithion dysgwyr unigol ac yn tanategu diwylliant a chymunedau bywiog.

Transforming Education and Training Provision Pattern across Wales

1. Twenty-eight Strategic Outline Plans⁸; two Strategic Outline Cases⁹ and one Outline Business Case¹⁰ submissions have been received by DCELLS. The proposals fall into the following categories:

- **Further Education/Maintained Secondary School Collaboration (Model 1)**

Proposals for establishing formal collaboration arrangements between schools / further education institutions using new regulations¹¹. These proposals are being led by local authorities in **Bridgend, Swansea, Newport, Wrexham, Denbighshire, Pembrokeshire, Conwy, Vale of Glamorgan, Monmouthshire, Neath Port Talbot, Caerphilly, Cardiff, Flintshire, and Gwynedd and Ynys Mon (acting as one Learning Partnership)**. Each of these proposes to unite the planning and delivery of learning provision across individual institutions by establishing formal governance and management arrangements across an area. The regulations allow *either* groups of schools to form joint (governance) committees to plan post-16 delivery; *or* groups of schools and one or more further education institutions to establish the same type of arrangements.

- **All Post-16 Learning Provision Delivery is United (Model 2)**

Proposals to unite all learning provision, including elements of higher education delivery. **Blaenau Gwent** has submitted an Outline Business Case; and **Powys** and **Merthyr Tydfil** have submitted comprehensive Strategic Outline Cases. These build on the longstanding local partnership vision to radically change the ways in which post-16 provision is delivered. **Torfaen** has also submitted a Strategic Outline Programme to implement whole-scale changes to post-16 delivery; and **RCT** is in the early stages of considering transformation of all learning delivery, for the whole community, beginning from the age of three.

- **Further Education Institution Mergers (Model 3)**

Six further education institution / further education institution merger proposals have been submitted. These are on behalf of **Barry College** and **Coleg Glan Hafren**; **Gorseinon** and **Swansea** Colleges; **Deeside** and **Llysfasi** Colleges, with formal links with **Yale College**; the **WEA South** and **Coleg Harlech WEA (North)**; **Coleg Meirion Dwyfor** and **Llandrillo**

---

⁸ These provide an outline of plans to transform learning provision.

⁹ These are more comprehensive plans, which make the strategic case for change.

¹⁰ These provide detail of a full option appraisal and outline the financial, economic and commercial cases for change.

¹¹ Arrangements under regulations: the Collaboration Arrangements (Maintained Schools and Further Education Bodies) (Wales) Regulations 2008 and the Collaboration Between Maintained Schools (Wales) Regulations 2008.

College, with links to Bangor University (in addition to the Welsh College of Horticulture/Deeside Merger).

- **Local Authority Area Re-organisation (Model 4)**

Two local authority areas, **Carmarthenshire** and **Ceredigion**, have responded with proposals to secure improved learning delivery by reorganising maintained secondary schools and making formal links with other learning providers.

- **All Wales Sectoral / Skills Proposals (Model 5)**

One Sector Skills Council proposal has been put forward to develop a **National Construction Network** and the **National Training Federation, Wales** put forward a proposal to strategically review current provision and to establish a mechanism to improve the development of learning and progression pathways to meet the requirements of each region in Wales.

2. A number of other more general “proposals”/statements/projects have been submitted, which fall outside of these main models. These include those which state a desire to work collaboratively to deliver work-based learning; propose overarching management arrangements to secure coordinated post-16 learning delivery across a wide geographic area; and make statements of support for other local authority or further education institution proposals. Finally, several stakeholders used the policy publication to offer support for the Transformation policy and its implementation.

Transforming Education and Training Provision

The Proposed Pattern across Wales¹²

Geographic Area*	Proposed Implementation Model**	Stage of Development	Expected Implementation Date
South East			
Blaenau Gwent with Coleg Gwent & Newport University	Whole network reconfiguration, with a new post-16 lifelong learning campus.	This is being taken forward as an element of the University off the Heads of the Valley programme; with associated cultural and leisure developments. A proposal to reorganise school sixth forms will be subject to statutory consultation in 2010, and subject to the outcome of this activity, a tertiary college model will be adopted.	Interim tertiary arrangements will be in place September 2010
Cardiff (including St David's College)	Consortium arrangements	<p>The establishment of five partnership "families" of schools is being progressed: Three geographic, one faith-based and one Welsh medium grouping. The new institution, resulting from the merger of Coleg Glan Hafren and Barry College; St David's College; Work-based Learning; and Adult Community Learning providers will be partners in all the families.</p> <p>Arrangements to manage each of the "families" are being discussed and these are likely to be formalised in 2010</p>	September 2010
Monmouthshire	Network integration via consortium	The Learning Partnership has commissioned specialist support to explore methods	February 2010

¹² Models approved / approved in principle for further progression

		of integrating vocational learning into post-16 provision in line with the County's 14-19 plan. More detailed plans are expected in November, which will also take account of post-19 progression and upskilling requirements.	
Newport	Consortium	<p>Three formal alliances are proposed, which will move towards operating a common timetable.</p> <p>The three alliances are:</p> <ul style="list-style-type: none"> • the South East Wales Special Schools Alliance; • the Welsh Medium Alliance, which includes the two South East Wales Welsh-medium secondary schools in the former County of Gwent; and • The English Medium Alliance which includes the eight English medium schools in Newport. <p>The Learning Partnership is now exploring the detail of collaborative activity and links to post-19 progression routes. Specific activity is being focussed on the English Medium alliance; formal governance arrangements; and alignment with the Coleg Gwent strategy for the Newport campus.</p>	
Torfaen	Whole network reconfiguration:	A full options appraisal will be carried out, through the Five Case Business Model protocols, to determine the network integration option that will best meet the needs of learners. The likely outcome is expected to fully integrate and manage all post-16 learning, including	Transition to begin in September 2012

		elements of higher education provision. Digital learning forms a central stem of the expected transformational change.	
WEA South / Coleg Harlech WEA (North) (joint N/S proposal) ¹³	A merger between the two institutions	The two organisations are undertaking a feasibility study, with regard to merger, learning lessons from similar merger activities with their sister organisations in England.	September 2011
Coleg Glan Hafren/Barry College	FEI Merger	The Colleges expect to have their business case for merger and proposals for capital investment complete by Spring 2010	Subject to further investigation, the merger is expected to take place in early 2011; with subsequent capital investment to follow.
South			
Bridgend	School / College Consortium	A Collaborative Learning Partnership is proposed, to include all nine English medium 11 – 18 schools in Bridgend; a Welsh-medium school in Rhondda Cynon Taf; Bridgend College and a range of other education and training providers. More detailed plans are expected to demonstrate that: post-16 learning is aligned to the proposed Network ;the role of the FEI is that of an equal partner; and that developments align with future school reorganisation plans.	Transition to consortia arrangements will begin 2011.

¹³ Coleg Harlech Workers' Educational Association (North Wales) was formed on 1 August 2001 by the merger of two of Wales' oldest adult education bodies. The current proposal signals an intent to extend this joint working by merging.

Caerphilly	Schools/College Consortium,	The establishment of three clusters of schools, working through formal agreement are being developed, in partnership with Coleg Gwent and Ystrad Mynach College; including the further development of Welsh-medium provision. Plans to secure the delivery of full vocational and skill-based learning will also need to be fully investigated to ensure supply capacity issues are addressed.	Transition to consortia arrangements will take place 2010
Merthyr Tydfil with University of Glamorgan/ Merthyr Tydfil College	Whole network reconfiguration, including higher education provision, new campus	The Merthyr Learning Quarter (MLQ) project proposes the delivery of post-16 tertiary education from a new-build Learning Campus based on the current College site and would only be implemented if a successful statutory consultation outcome is achieved. The MLQ would be managed and governed by the University of Glamorgan. The proposal requires the relocation, to the MLQ, of all Sixth Forms currently operating in Merthyr's four 11-18 Secondary Schools. This may also be linked to some 11-16 school re-organisation. The Local Authority is in the early stages of developing proposals for statutory consultation to address school re-organisation.	Transition to begin in 2010
Rhondda Cynon Taf	Tertiary System	The proposal aims to phase the introduction of a tertiary model of post-16 education across Rhondda Cynon Taf over the next 10-15 years, beginning with the Cynon and Taf Ely clusters, and following this with new arrangements	In phases, commencing with implementation in the Cynon Valley in 2012.

		<p>for the Rhondda area.</p> <p>Although further evidence for change will need to be provided and statutory consultation procedures adopted, implementation would then lead to the establishment of a number of 11-16 secondary maintained schools and Tertiary college arrangements.</p>	
Vale of Glamorgan	Consortium / Sectoral Network arrangements	<p>Increased collaboration between seven of the eight secondary schools, including: formalised joint governance arrangements between the two Barry secondary schools, is planned. Formal, robust links with Barry College will be further developed as merger activity with Coleg Glan Hafren is taken forward.</p> <p>In addition, the establishment of a centre of sectoral learning is being proposed around the new METRIX development, with links to other similar All-Wales developments and FEI merger plans for expanded delivery.</p> <p>Finally the commitment to fully explore digital learning will form a central stem of post-16 learning.</p>	To begin September 2010
South West and Mid			
Ceredigion	Whole-scale School Reorganisation	<p>Plans are in place to explore the possibility of developing 3-19 schools.</p> <p>Following this investigation, and extensive informal stakeholder consultation into</p>	Transition towards whole-scale school reorganisation to begin 2010.

		primary and secondary school reorganisation possibilities, it is anticipated that this whole-scale school reorganisation proposal will be subject to a statutory consultation	
Carmarthenshire	Whole-scale School Reorganisation	Following an informal consultation carried out on a series of options for secondary school reconfiguration within Carmarthenshire, it is anticipated that a statutory consultation will be taken on the proposed reorganisation. This will be linked to post 16 cluster learning arrangements.	Statutory consultations for whole-scale school reorganisation is due to take place 2010
Neath Port Talbot	Consortium	The further development of collaborative consortia arrangements is being taken forward. The partnership is currently considering how governance issues should be best incorporated into their plans.	Transition towards consortia arrangements to begin during 2011.
Pembrokeshire	Consortium	The further development of collaborative consortia arrangements is being taken forward including commissioning a study to explore the possibility of establishing additional further education facilities in South Pembrokeshire.	The transition towards consortia arrangements to being 2010.
Powys	Whole network reconfiguration; overarching governance arrangements	The Powys Learning Partnership is continuing to progress whole scale post-16 network development. The most appropriate legal vehicle to achieve this outcome is being explored. A secondary school review is currently being undertaken and this will influence the further development.	Subject to securing an appropriate legal Framework, the transition towards whole network reconfiguration is expected to begin during 2010.

Swansea	Consortium	The further development of collaborative consortia arrangements is being taken forward and existing arrangements are currently being considered in this context.	Transition to consortia arrangements to begin 2011.
Swansea and Gorseinon Colleges	Merger	The Colleges expect to have their business case for merger completed in November 2010.	The merger is expected to take place in autumn 2010.
North			
Conwy	Consortium	An options study for the area is due to be completed shortly. This will primarily focus on protocols to formalise the successful working of the consortia that have already evolved.	Transition to consortia arrangements to begin in Summer 2010
Denbighshire	Consortium	A feasibility study is due to be commissioned which will involve the validation, or otherwise of geographical clusters that have been identified by partners. Denbighshire will work closely with Wrexham Borough Council to ensure that cross-boundary delivery issues in the Dee Valley are addressed.	Transition to consortia arrangements to begin in Autumn 2010
Flintshire	Consortium	The further development of collaborative consortia arrangements is being taken forward. The Deeside area is seen as the first to be addressed in this cycle.	Transition to consortia arrangements to begin in 2011
Gwynedd & Ynys Mon	Network consortia over two local authority areas.	A feasibility study is currently underway to establish a detailed plan to deliver all post -16 provision learning across both local authority areas. This will align with	Ongoing from February 2010.

		other transformational activity linked to the proposed FEI merger between Coleg Llandrillo and Meirion Dwyfor and arrangements for rationalising work-based learning delivery in North West Wales.	
Wrexham	Consortium	A feasibility study has recently been completed which considered the consortium options, and is currently being discussed by the Learning Partnership. The need to work closely with Denbighshire County Council has been recognised, as one of the proposed options involves cross-boundary delivery issues in the Dee Valley.	Transition towards consortia arrangements to begin in 2011
Deeside College/ Welsh College of Horticulture	FEI merger, with links to Glyndwr University	The merger of the two Colleges took place on the 1 st of August with part of the campus site allocated to Glyndwr University to develop Higher Education provision and aid progression routes within the horticultural industry. Links to economic regeneration within the local authority plan are well developed.	Merger activity is complete, post-merger issues being mapped.
Coleg Meirion Dwyfor/ Coleg Llandrillo/ Bangor University	FEI merger with planning/delivery links to Bangor University	Discussions are ongoing between the two FE colleges and Bangor University to map out progression routes and pathways from FE to HE. Talks are also taking place, in parallel, with Coleg Menai.	Merger is expected to take place by September 2010.
Coleg Llysfasi/ Deeside with Yale College	FEI merger, with formal links to Yale College	The exploratory phase of discussions between the partners concluded in June 2009 and the partnership are now progressing towards merger.	Merger is expected by Summer 2010

All Wales			
National Construction Centre based in South Wales	A Sector Skills Council proposal to establish a sectoral training centre	<p>Construction Skills Wales wish to establish a National Construction Centre, to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • develop high-level skills not available elsewhere in Wales; • disseminate best practice to learning institutions across Wales; • test-bed new construction technology skills that support green jobs, and • remove the artificial divide between work-based and school-based learning. <p>In progressing their proposal, Construction Skills Wales are developing a business case terms to develop the evidence base for this transformational change and other tenable options.</p>	Implementation is expected to begin 2011.
National Training Federation for Wales (NTFW)	Development of an Area Network aligned to local authority/further education institute	In establishing a strategic review of current provision and reorganisation of delivery to meet the requirements of each region on Wales, the NTFW are currently recruiting work-based learning area officers to interact with established Learning Partnerships, and their key strategic leaders. The work-based learning area officers will assess the contribution that this sector can make to transformation and to improve the efficiency, effectiveness and flexibility of learning.	Transition to begin 2010.
Regional Proposals***			

Neath Port Talbot College plus training providers	Work-based learning consortium development	The partnership proposes improving the efficiency and range of work-based learning delivery and is investigating possible management arrangements.	Implementation proposed Sept 2010
Pembrokeshire College work-based learning arrangements	Work-based learning consortium development	The partnership is further investigating the benefits of collaborative working in relation to work-based learning delivery.	Implementation proposed Sept 2010
Coleg Menai with Gwynedd & Ynys Mon	Work-based learning consortium development	The partnership proposes to bring local authority provision in Gwynedd and Ynys Mon together under the leadership of Coleg Menai. Governance and management detail will need further examination before a developed implementation plan can be agreed.	Implementation proposed April 2010.
Trinity University College	Creation of a planning confederation, involving all sectors and providers for mid/west Wales	Trinity University College Learning Partnership is progressing to create a single regional (mid and west Wales) confederation of secondary, further, higher and adult education providers, in conjunction with its future proposed merger with Lampeter University.	Transition toward implementation is expected during 2010.
Regional Learning Partnership South West Wales	Develop the work of an existing planning group to provide a regional strategic steer for transformational changes in South West Wales.	The Regional Learning Partnerships intend to develop an action plan that will focus on activities that add value to the work of the area learning partnership.	Transition to begin 2010.

* Partnership proposal includes the local further education institutions. Some are cross-boundary proposals.

** Consortium refers to clusters of schools establishing joint governance arrangements (joint committees) and working in partnership with further education institutions **OR**

Clusters of schools and a further education institution(s), establishing joint governance arrangements (joint committees).

*** These are either agreements to work in partnership; area proposals to assist in regional planning; and work-based learning consortia.